

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogrsko dežele za vse leto 25 K., za pol leta 13 K., za četr leta 6 K. 50 h., za eden mesec 2 K. 30 h. Za Ljubljano s pošiljanjem na dom za vse leto 24 K., za pol leta 12 K., za četr leta 6 K., za eden mesec 2 K. Kdor hodi sam ponj, plača za vse leto 22 K., za pol leta 11 K., za četr leta 5 K. 50 h., za eden mesec 1 K. 90 h. — Za tuge dežele toliko več, kolikor znaša poština. — Na naročbe brez istodobne vpošiljavate naročnine se ne ozira. — Za oznanila se plačuje od peterostopne peti-vrste po 12 h., če se oznanilo enkrat tiska, po 10 h., če se dvakrat, in po 8 h., če se trikrat ali večkrat tiska. — Dopisi naj se izvolo frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravljanje je v Knaflovičevih ulicah št. 5, in sicer uredništvo v I. nadstropju, upravljanje pa v pritličju. —

Upredništvo naj se blagovoljno pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne stvari.

„Slovenski Narod“ telefon št. 34.

Posamezne številke po 10 h.

„Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

Na potu navzdol!

Čestokrat smo že opozarjali na žalostni pojav, kako strašno peša na Koroškem slovenska narodna misel in kako gineva narodna zavednost na vseh koncih in krajih in to vedno vsled krvide takozvanjih voditeljev, ki so se dali popolnoma vjeti v spretno nastavljene mreže nemškonacionalnega škoфа dr. Kahna.

Nežetekrat smo že zaklicali odločajočim slovenskim krogom na Koroškem: Zaboga, stojte, krenite s široke ceste, ki pelje slovenski Korotan nevzdržno v gotovi narodni propad, zopet na pravo pot slovenske narodne politike, ako Vam res ni ljuhezen do naroda in za njegovo dobrobit samo na jeziku, marveč tudi v srcu! No, naše besede so našle povsodi le gluha ušesa. Naša opetovana svarila so ostala — glas vpijočega v puščavi, za katerega so se najmanj brigali baš oni, katerih se je tikalo in ki imajo kolikor toliko usodo slovenskega naroda na Koroškem v rokah.

Medtem pa je z velikanskimi koraki napredoval oni proces, ki znači gotovi konec in naglo smrt slovenskega življa na Koroškem. Načelo, da je za slovenske Korošce bolje, ker svoje narodnosti itak ne morejo ohraniti, da jo takoj vržejo preko krova, a si pridrže zato vero katoliško, katero je pred leti osamljeno oznanjeval znani prefekt Podgorc, je našlo, dasi je sprva naletelo na hud odpor, v zadnjih letih dokaj navdušenih pristašev, ki se z vso vremenu trudijo, da bi čim preje dosegli svoj smoter, to je, da bi koroški Slovenci prenehali tvoriti samostojno politično organizacijo in se stopili s takozvanimi krščansko-socialnimi Nemci v eden političen organizem, v eno politično enoto.

In kakor se kaže, so se politiki Podgorčevega kalibra že precej približali temu svojemu cilju!

Nedavno tega se je, kakor smo že beležili, udelenil edini slovenski deželnemu poslanec Fr. Grafenauer shoda nemških krščanskih socialcev v Beljaku in ga v posebnem, seveda nemškem govoru pozdravil v imenu Slovencev, prav kakor da bi bili le-ti samo nekak privesek nemške klerikalne politične organizacije.

Že to je značilno! A še značilnejši je dogodek, ki se je primeril v triško-podklošterskem volilnem okraju povodom zadnje nadomestne volitve v deželnem zboru in ki z benigno lujo osvetljuje ono pot, po kateri drve koroški Slovenci nevzdržno v neizgibnih narodni propad.

V slovenskih Žabnicah pri Trbižu je bila volitve deželnega poslanca. Kakor drugodi, bile ste tudi tukaj dve stranki: ena za Slovence Fr. Grafenauerja, druga pa za nemškoliberalka kandidata M. Fischera. Okrajno glavarstvo v Beljaku je poslalo tudi k volitvi v Žabnice svojega zastopnika, in sicer z nalogo, da pokliče v volilno komisijo, v katero ima pravico imenovati dva člana, enega Slovence in enega Nemca.

V Žabnicah je poštar, kakor bo marsikom znano, Ehrlich, ki slovi kot dober Slovenec. Tudi Ehrlich je bil navzoč na volišču. Vladnemu zastopniku seveda Žabnice, kjer je bil prvič v svojem življenju, niso bile znane, vsled česar tudi ni mogel vedeti, kdo izmed volilcev je Slovenec, kdo pa Nemec. Zato se je obrnil na najbližje stojedečega gospoda, katerega je zlasti kaplan rinil v ospredje, z vlijudnim vprašanjem, aki ni morda on Slovenec. Na to vprašanje je dobil takšen značilen odgovor: »Wir kennen zwar alle windisch, doch wir sind christlich-social (pri tem je pokazal z roko na svojo stran), die anderen sind aber fortschrittlich!«

In mož, ki je takogoveril,

to vemo iz najzanesljivejšega vira, je bil znan i rodoljub, že večkratni slovenski kandidat za deželnim zbor — Ehrlich! — Tega njegovega nastopa ne bomo komentirali! Priponimo pa, da je to pristrel sad koroške slovenske politike, ki še sedaj na zunaj sicer nastopa za pravice slovenskega naroda kot samostojnega političnega organizma, dejansko pa hote ali ne-hote podpira ono stremljenje, ki meri za tem, da se Sovenci čim preje dočela potopé v nemški krščansko-socialni organizaciji.

In ta pogubonosni duh je okužil, kakor se vidi, že inteligentnejše, obražene kroge, na koih slovensko zavest smo se vsikdar še zanašali. Ali se je potem čuditi, da je tudi prosti narod že nestanoviten in trumem vre v nemškutarski tabor?!

Vojna na Daljnem Vztoku.

Čestokrat se je že naglašalo, da so Japonci v zadnjem času izgubili že toliko ladij in da je tudi drugače že njihovo brodovje tako oslabljeno, da se ne da več opravičeno goroviti o veliki japonski premoči na morju.

Opetovani napadi na Port Artur so bili brezuspešni; vsi poskusi zapreti izhod iz pristanišča in s tem preprečiti vsako akcijo ruskega brodovja, so se ponesrečili, dasi so Japonci v to žrtvovali več kakor dvajset večjih in manjših parnikov in nebroj svojih najhrabrejših pomorsčakov. Ko to ni izdal, je admiral Togo jel ob vhodu v portarturško pristanišče polagati mine, da bi ruskim ladjam zapri pot iz luke. A tudi sredstvo ni bilo tako uspešno, kakor se je pričakovalo. Ruska oklopica »Petropavlovsk« je sicer postala žrtev teh japonskih min in kazalo se je že, kakor da bi bila s tem zares že zapečačena usoda ruskega portarturškega brodovja. Toda prišlo je drugače! Te mine so zahtevali tudi

na japonski strani ogromnih žrtev in skorbi bi se smelo trditi, da so japonsko brodovje decimiralo.

A navzlic temu, da Japonci vedno in vedno polagajo pred vhodom v Port Artur nove mine, prihajajo in odhajajo ruske ladje iz pristanišča, ne da bi jih le količaj ovirale v njih gibantu od Japoncev položene mine.

Kakor smo že včeraj naglašali, so ruske topničarke in torpedovke, ko se je bila bitka pri Kinčovu, odplove iz Port Arturia in se pojavile v Talienvanskem zalivu in pred Kinčovim ter se na to brez vseh ovir zopet vrstile v Port Artur. In pretekli teden so ruske ladje, kakor poroča Togo sam, zopet priplute pred Talienvan ter se potem brez vsake nezgode zopet umaknile v portarturško luko. Torej vse japonske mine očvidno niso imele nobenega uspeha. Zato so Japonci v noči 13. t. m. vnovič poskusili z minami zapreti Port Artur, pri čemer pa je bila poškodovana lastna njih ladja »Tajhokumaru« in ubitih in ranjenih 27 mož.

Da se Japonci toliko trudijo zbabakadirati portarturški pristan, zato imajo tehnne razloge. Rusko brodovje je po prvem napadu, ako se izvzame pogibelj »Petropavlovsk«, razmeroma malo trpelo in še tiste ladje, ki so bile v noči od 8. na 9. februarja poškodovane, so sedaj že večinoma zopet sposobne za boj, da je torej močnejše, kakor kdaj preje po prvem napadu.

Izgube japonske mornarice so pa veliko večje, a še drugi momenti so, ki so zelo neugodni za Togovo eskadro.

Pri prvi japonski ataki na Port Artur, ko so bile poškodovane velike ruske ladje »Retvizan«, »Cesarevič« in »Palada«, se je naglašalo, da nimaž Rusi primerno velike ladjedelnice, kjer bi lahko te ladje popravili. Toda Rusi so imenovane oklopnice popravili tudi v majhni ladjedelnicu,

dasi ne tako hitro, kakor bi bilo drugače lahko. A vkljub temu je to za Ruse, ki imajo torej svojo, detudi manjšo ladjedelnicu, takoj na mestu, veliko ugodnejje, kakor za Japonec, ki imajo sicer veliko ladjedelnicu, a doma v Sasehu — več sto milij od daljeno od bojišča, kamor morajo spravljati svoje poškodovane ladje.

Vrhу tega pa je japonska eskadra tudi v tem oziru na slabšem kakor ruska, ker je od započetka vojne pa do danes neprestano v akciji, vsled česar so že hudo trpeli njeni stroji, kotli in topovi, dočim so bile ruske ladje ves ta čas vsidrane v pristanišču, in so z bogom tega ohranile vso svojo aktivnost, da v tem oziru daleko prekašajo japonske ladje.

Iz tega sledi, da je japonska mornarica nele zelo oslabljena, marveč da tudi mnogo trpi vsled tega, ker mora operirati oddaljena od japonskih pristanišč in se že nahaja polne štiri mesece na morju in to neprestano pod polnim parom. Zato pač ni čuda, ako so se Japonci v zadnjem času jeli resno batiti za svojo prevlado na morju, takisto pa se tudi ni čuditi, ako so se Rusi, upoštevajoč to oslablost japonskega brodovja, odločili za ofenzivo na morju, kakor so nam sporočile včerajšnje brzobjavke iz Tokija, ki so nam pa za včerajšnji list došle prepozno.

Pomorska bitka.

Iz Tokija se poroča, da je izhod iz portarturškega pristanišča zopet popolnoma prost. Ruska križarka »Novik« je z 10 torpedovkami odplovila iz Luke in napadla japonsko brodovje. Vnel se je boj, o katerem izidu se pa še ne ve. Tokijski listi pravijo, da se je rusko brodovje popoldne zopet vrnilo v Port Artur. »Berliner Tagblatt« pa je dobil brzobjavko iz Liao-janga, da se je ruski eskadri polejutem boju posrečilo pro-

LISTEK.

Slabost.

Spisal J. S. Brenov.

I.

Zastavica je sicer mala vas, ali vzliz temu je vredno pogledati, kako se tam gibljejo življenja valovi in pihajo burje, ki rušijo, kar sem jim na pot postavil.

Vsama nas ne bo zanimala, ker obstoji samo iz sedmih hiš, ali zanimala nas bo ob cesti proti jugu postavljena ogromna hiša, ki izgleda kot graščina, samo da nima več prave oblike nekdanjih gradov. Res je, da so zidovi črni in je videti samo kamnje in tupatam nekaj maha na zidu, ali vseeno ne bomo tako plašni ali neradovedni, da ne bi šli pogledat, če živijo notri sove ali škratje, ali je morda med kamnjem skrit zaklad, ki cvete na krešno noč. Škratje mogoče rogovilijo po noči, sove so tudi v podstresju, ali ko bil kje zaklad, bi ga gotovo izkopal gospodar tega gradu, ki je precej zadolžen in je ravno v stiski, a ko bi tudi bil kje zaklad, ga ne bi škrat posebno, ker ji mož tega ni napra-

celega pekla in farnega patrona Sv. Štefana. Pač ne bomo govorili, da ni škratov v tem gradu, ali ti škratje so surovli ljudje gospodskega obnajšanja. Mir vlada okrog gradu, še vrabci obletajo tiko, skoraj plašno to zgradbo.

V malem salonu s starinskimi ali okusnim pohištvtom sedi dama tridesetih let, zabavljena z ročnim delom. Poleg nje sedi mal psiček in ji venomer gleda v obraz. V salonu je polmrakačno, čeravno so zavese odgrnjene.

Gospa Ivana Koširja, posestnika tega poslopja, je vznemirjena od velike ljubosumnosti, da pušča delo iz rok in se zagledava nekam, a pri tem ji vre v srcu in očuti liki boudež, da se bolestno zgane. Razmišlja ravno, kje se nahaja njen mož, katerega že tri dni ni od nikoder. Še jo ne bi bolelo toliko, ker ga ni, saj je to njegova lepa navada, ali jo peče in grize, ker je slišala iz zanesljivih ust, da se njen mož nahaja v vaški krmi in se veseli z nekako priteplo žensko, za katero se ne ve, če jo je stvaril Bog ali hudič. Prvi dan ni verjela ti vesti, ali tretji dan se je prepričala, da mora biti tako, posebno, ker ji mož tega ni napra-

vil prvič. Bila je nesrečna v svojem zakonu; imela je moža, ki je, kakor se pravi, ponorel, če je le žensko krilo zagledal. Zapuščeno je živila celo zakonsko življenje, ker ni imela lastnosti, ki bi se dopadale pohetu možu. Ali vkljub zapuščenosti in nesreči ga je ona ljubila, kakor ljubi pes gospodarja še bolj, če ga nabije, čim hujši je bil in čim bolj jo je zametal, toliko bolj je njen sreči brepenelo za njim in storila je vse različne neumnosti, samo da se mu dopade.

Vstala je s sedeža in se sprejela po sobi; za njo je skočil tudi psiček. Silna bol ji je lomila srce, oči so ji begale okrog, a v duhu si je predstavljala moža pri ženi, ki ne zaslubi in ne more biti nji ravna. Ni razmišljala, kako bi se dalo temu pomoci, samo se je prepričala boli, ki jo je trpila. Domislila se je, ko bi šla tja in ga lepo, lepo prosila, naj je ne muči toliko. Ali to se ji je zdelo proti časti, iti v kmečko gostilino. A vendar bi bilo dobro, da se nekaj stori. Zato je poklical strežnika, ki je že od svoje mladosti v tem gradu služboval različnim gospodarjem. Imel je že upognjen hrbet in sive lase.

»Janez, ga je nagovorila takoj, ko je pomolil glavo pri vratah, »dobro znate, kje je moj mož? Za gotovo veste, da je v oni gostilnici?«

»Kako bi Vam lagal, milostna gospa. Na svoje oči sem ga videl in govoril z njim.«

»Govorili? Pa kaj vam je pravil?«

»I nič mi ni pravil; pijan je bil. Rekel sem mu: Milostni gospod, zakaj želite in jezite toliko gospo, pa se obirate tudi s to žensko, ki ni ne dekla, ne milostna gospa, ampak nekaj takšnega, kar se ne sme povedati za mizo. Pa me je grdo pogledal in zarežal: »Lej ga hudič; kdo pa si ti!« Pa sem spet nadaljeval: »Milostni gospod, premislite malo, če ni vaša gospa desetkrat lepša in pridna kakor mlada zarja. Srečni bi mogli biti, da imate takšno žensko.«

»Kdo pa je to?« je vprašala tista, a gospod so skočili, pa me spehali ven. Jaz sem si mislil: Čakaj, bom že gospoj povedal!«

»Ali si dobro pogledal tisto žensko, je hitro vprašala gospa, a v srcu ji je še bolj vrelo.«

»Seveda sem jo pogledal po strani. Lepa ženska je.« — — —

»Lepa« se je začudila in slušila, da se bo mož tem težje odvrlil od nje, če je tujka lepa.

»I kaj pa! Lepa, ali ne tako, kot vi. Pa prosim vas, milostna gospa, kaj pomaga, če je lepa, če je pa pol hudiča; pa kaj bi tisto; saj gospod ima vas, pa se naj vas drži. Moj Bog, kô bi jaz imel tako lepo žensko kot ste vi, ne vem, kaj bi začel. Pa kaj tisto! Če je človek enkrat oženjen, naj bo pameten. Čeravno se mu žena ne dopade, naj potripi. — — —

»Dobro, Janez, mu je segla gospa v govor, pojdi še enkrat po moža; morda je že trezen.«

»Jaz ne grem kaj rad, pa vendar, ker me ravno prosite.«

Odšel je, a gospa se je spet vedla na kanape in zaprla oči. V celi notranjosti jo je prebadalo, a v glavi šumelo, in da je imela pri roki orožje in da bi on stopil v sobo — ne, šla bi mu nasproti, pala pred njega in prosila: »Ivan, Ivan, ali me boš pustil obupati? Zakaj me zamešata? A znaš, da te ljubim.« A on bi se skesa — ne, on bi jo zaničljivo pogledal in šel dalje, ne meneč se za njo, dokler se ne bi zasilit druge, pa bi spet k nji prišel, kakor da se

dreti na široko morje. Katera verzija je resnična, se sedaj še ne da dognati!

Ane samo portarturško, marveč tudi vladivostoško rusko brodovje je pričelo ofenzivo. Tudi to se nam poroča iz Tokija, kjer je ofenziva admiralata Skridlovega vzbudila splošno senzacijo in veliko vznemirjenje. Vladivostoško brodovje je, kakor se poroča iz Tokija, zapustilo pristanišče in se nahaja na širokem morju. V torek so ruske ladje zapazili vzhodno od otoka Cušima, ki se nahaja v korejski morski ožini med japonskim otokom Kiuišiu in Korejo. Pozneje se je slišalo silno gromenje topov severno zapadno od mesta Hagato, ki leži na otoku Kiuišiu, severno od vojnega pristanišča Saseha. To vest potrjuje tudi neki japonski trgovinski parnik, čigar kapitan javlja, da je ruska eskadra streljala na njegovo ladjo. Zadnja vest o portarturškem brodovju je došla z otokov Oki, kjer se je slišalo močno gromenje topov. Admiral Skridlov pluje v smeri proti jugu in v Tokiju se sklepa, da ima namen priti v Port Artur in se združiti s tamkajšnjim brodovjem. Takisto se poroča iz Tokija, da je japonsko brodovje odplulo nasprotiv vladivostoški eskadri in da se je pri otoku Cušima vnela bitka.

Iz Londona pa se brzojavlja: Ne da leč od Cušima se je včeraj vnela med vladivostoškim brodovjem, obstoječim iz več oklopnih križark pod poveljstvom admirala Skridlovega, in med japonsko eskadro pomorska bitka, katere izid pa še ni znan. Skridlov je pretekli teden zapustil Vladivostok z namenom, da se združi s portarturškim ruskim brodovjem. V torek so rusko ladje opazili vzhodno od otoka Cušime. Pozneje se je slišala silna kanonada v smeri od severozapadne strani. Potniki z nekega japonskega parnika pripovedujejo, da se je med sovražnima eskdrama vnel zelo ljut boj. Izid tega boja še ni znan.

Izpred Port Arturja.

V nedeljo sta dospela v Liaojang dva ruska častnika iz Port Arturja, katerima se je posrečilo se neopaženo ukrasti skozi japonske predstavo. Častnika pripovedujeta, da so Japonci Port Artur že popolnoma obkoli. Provianta v trdnjavi je več kot dovolj in tudi v drugem oziru je položaj ugoden.

»Daily Mail« pa poroča tudi po izpovedi nekega ruskega oficirja, ki je došel iz Port Arturja v Niučvang, da je v trdnjavi živil za tri meseca. Posadka je polna zaupanja in poguma, dasi vše, da jo še čaka hudo trpljenje, ako se trdnjava skoro ne osvobodi.

ni nič zgodilo. Nji bi se malo čudno zdelo, da je ne prosi odpuščanje, ali od sreče, da ga spet ima, bi pozabila na vse in objela bi ga močno, močno... A on bi jo poljubil.

Nekdo je potkal na vrata. Ona ni dobro slišala, a vrata so se odprla in v sobo je stopil mlad človek prijetne zunanjosti in simpatičnega obrazja. Bil je Jakob Jakše, urednik, ki je bil pri starših v vasi na dohodu in tudi v zaročenec Koširjeve hčere Ivanke.

»Dobro, da ste prišli,« je dejala gospa in mu šla nasproti. »Ravno sem si zaželeta človeka, ki bi mu se potožila.«

»Potožili?« se je iznenadil Jakše in jo natančno pogledal v obraz, ki je bil oblit z lahno bledo, a iz oči ji je bral otožje in nesrečo.

»Da. Moj zvesti soprog je spet dejansko potrdil svojo zvestobo,« mu je razložila in ga peljala do kanaapeja.

»Vaš soprog?«

»Da. Tam je v vasi v gostilnici in tri dni se že razveseljuje pri nekakšni vlačugi.«

»Na žalost, ni storil tega prvič, je izrekel Jakše s čisto mīrnim in hladnim glasom. (Dalej prih.)

O kapitulaciji neča nikdo ničesar slišati. General Steselj je prepričan, da bo vzdržal trdnjavo, dokler ne pride čas osvoboditev, ker trdno zaupa v vdancost in hrabrost svojih vojakov. Oblagajoča japonska armada se nahaja sedaj pri Inčensi in Luvantienu.

Iz Čifua se poroča, da so Japonci zaplenili več kitajskih ladij, ki so hotele v Port Artur vtihotopiti moko in riž. Japonci so se pri kitajskem podkralju pritožili, da dovoljuje Kitajcem, da vtihotaplajo živila v Port Artur.

Poročilo generala Karkeviča.

General Karkevič poroča generalnemu štabu v Petrograd: V noči med 11. in 12. t. m. so Japonci južno od postaje Vafangtien in severno od Piecevo-Pulantiena pri vasi Udiaden napadli naše predstave, a so bili z izgubami odbiti. V isti noč so se naši oddelki po hudem boju, ki je trajal do jutra, polstili gorskega prelaza v vrhov pri vasi Lantziatun. V teh ponočnih bojih je na naši strani padlo 5 mož, 18 pa jih je bilo ranjenih. 8. t. m. je poročnik Lang odšel z manjšim oddelkom na rekognosciranje. V bližini Udaokedze, 18 km severno od Ajjanamena, ste ga napadli dve sovražni kompaniji. Po ljetu boju mož proti možu se mu je posrečilo prodreti sovražne vrste. Po došlih poročilih prodira okoli 3000 Japoncev z jugu proti Kuantsianu.

Knez Lobkovicz odstopi?

Praga, 15. junija. V krogih čeških deželnih poslancev se zatrjuje, da si deželni maršal knez Juri Lobkovicz želi miru. Le prigovarjanju svojih priateljev se je vdal, da obdrži svoje dostenjanstvo do konca sedanje volilne perijode. Izjavil pa je, da za nobeno ceno ne ostane še nadalje deželni maršal. Ako pa se deželni zbor pred časom razpusti, odloži on takoj maršalstvo. Njegov naslednik postane najbrže knez Ferdinand Lobkovicz.

Nova akcija med tirolskimi Italijani.

Inomost, 15. junija. Župan v Tridentu, pl. Lorenzon, je stopil na čelo odbora, ki sklene na dan 20. t. m. shod vseh italijanskih občin na južnem Tirolskem v Trident. Razen občinskih zadev se bo razpravljalo tudi o avtonomiji in italijanskem vseučilišču.

Ogrski državni zbor.

Budapešta, 15. junija. Nadaljevala se je debata o indemnitetni predlogi. Ministrski predsednik grof Tisza je izjavil, da so se med debato slišale obdolžitve, da je nastopila vlada z znatnim stopnjevanjem notranjih in vojaških izdatkov. Napram tem obdolžitvam mora opomniti, da je že v svojem načinu povabil, da bodo obveznosti, ki sta jih prevzeli vladi napram nekaterim družbenim faktorjem,

izza temnih dni.

(Sličice iz življenja raznih papežev.)

(Dalej.)

Enajst let je nosil Aleksander VI. papeško krono — na največjo sramoto cerkve in vsega človeštva. Ko so ljudje dne 18. avgusta 1503 izvedeli, da je ta stokratni morilec in prečestnik umrl, je ves kristjanski svet vriskal veselja. Rimljani niti verjeti niso hoteli, da jih je zadela tako srca.

Aleksander je umrl takoreko na predvečer največje duševne revolucije. Wickliff in Hus sta pripravila reformacije in ta se je začela s toliko večjo eneržijo, ker je bila duhovščina do skrajnosti gnila in korumpirana, ker so v cerkvi vladale najgrje razmere. Luther, Zwingli, Calvin, Melanchton in drugi so se z občudovanja vredno neustrašnostjo lotili boja, da odpravijo iz cerkve krive nauke in pravno propalost. Šestnajsto stoletje je bilo stoletje verskih bojev. Nauki Luthrovi so se hitro razširili. Kakor gre plamen od hiše do hiše, tako so šli ti nauki od dežele do dežele. Sveda je bila ljudska neumnost tedaj že veliko večja, kakor je danes in zato je tudi mnogo ljudstva ostalo na strani rim-

provzročile velikansko povračje izdatkov, zato pa se mora v ostali državni upravi postopati z najstrožjo varčnostjo. Novi vojaški izdatki so v interesu obstaja madjarske narodnosti. Ni pa res, da bi bremena za združevanje armade naraščala od leta do leta. Leta 1870 so značili tozadne skupni izdatki 12½%, 1880 13%, 1890 8·3%, in l. 1900 7%. Nadalje je ministrski predsednik zavračal očitanje posl. Ratka ya, češ, da se je pri pogodbji s parobrodno družbo Cunard šlo za kupčijo s sužnji. Družbi se je zagotovila le gmotna odškodnina za slučaj, da število transportov ne doseže določene množine. Nadalje se je zavaroval proti očitanju, da vlada ni narodnih reform pošteno izvedla v armadi; vlada se drži svojega programa. Glede vojaškega kazenskega pravnega reda lahko obljudbi, da se bo dotični zakonski načrt predložil že v teknu enega leta. Nadalje je zavračal očitanja glede novega zakona o ljudskem šolstvu in glede finančne nagodbe z Hrvaško ter je izjavil, da je sledila vlada vedno narodni in liberalni politiki. Govoreč o hrvaškem vprašanju je rekel, da se na Hrvaškem vedno bolj širi prizadevanje po poštenem priklopljenju (?) z Ogrsko, češ, da je le to prava hrvaška politika (?). Seveda so razne neugodne okoliščine posebno do sedanja finančna nagodba, vsled katere je prišla Hrvaška ob del svojih dohodkov, dajale orodje elementom za sejanje nezadovoljnosti in nemira med nižjimi sloji. Da se ta nasprotja izravnajo, to je bilo prizadevanje ogrske vlade. Zaradi teh nasprotij se je na Hrvaškem gojilo sovraštvo do Madjarov. Posl. Kubik: S politiko grofa Khuen-Hedervaryja. — Tisza: »Grof Khuen-Hedervary si je pridobil velike zasluge za madjarsko idejo na Hrvaškem. — Kubik: Tako velike, da je končno postal ogrski ministrski predsednik. — Tisza: Grof Khuen-Hedervary si je pridobil pravico do hvaležnosti Madjarov. — Olay: Na Dunaju plačujejo le dunajski zasluge, ne pa madjarsko narodnih zaslug. — Tisza: Nočem Olaya poučevati, temuč le izjavim, da je bil glavni namev običajnih regnikalnih deputacij, da varuje pravične zahteve Hrvaške. To je prava ogrska narodna politika napram Hrvaški, da pošteno dovoli, kar gre obema deželama. Razmerje s Hrvaško smatra s stališča bratske ljubezni (?). — Končno je prišel posl. Polonyi z znanim predlogom, naj se prestolonasledniku čestita na rojstvu sina, češ, da to zahteva »lojalna udanost.« Njegovi lastni tovariši so krohotom klicali: Polonyi je ves vražji človek. Dotični predlog je sprejel ministrski predsednik.

Trgovinska pogodba z Italijo.

Rim, 15. junija. Avstro-ogrski posredovalci pri pogajanjih za novo trgovinsko pogodbo imajo od svoje

skih popov. Cerkev je skušala z vso silo zatreći nastalo duševno revolucijo in teklo je toliko krvi, kakor nikdar prej.

Prvi papež 16. stoletja je bil Pij III., ki se je prej imenoval Fran Piccolomini in je bil kardinal v Sieni. Sodobniki poročajo o tem papežu, da je bil pošten in izobražen mož, ki je vedno krepostno živel in v ostro obsojal studno početje svojega prednika in sploh takratne duhovščine. Imel je najboljši namen, odpraviti vse slabosti, ali kaj, ko mu je izpridena duhovščina trdrovarno nasprotovala in mu delala vse možne ovire. Na sestanku kardinalov je izjavil, da odpravi s papeškega dvora vso potratnost in da ne trpi, da bi duhovščina svinjarsko živel.

Kardinalom je ukazal, da morajo takoj odpraviti svoje priležnice. To odkritosrčnost je papež draga plačal. Še tisti večer po omenjenem sestanku kardinalov je bil papež zastavljen in je umrl. Vladal je samo 26 dni.

Njegov naslednik je bil papež Julij II. Ta se je javno ponašal, da je nezakonski otrok Cezarja Borgie in njegove ljubice Roze Vanozze. To ni bilo resnično, ali tako papež kakor Cezar Borgia sta to trdila v smislu pogodbe, ki sta jo bila skle-

vlade nalog, da dovolijo kot nadomeštilo za odvzeto ugodnost, ki ga je imel uvoz italijanskega vina, popolno carinsko prostost za oljko in olje, južno sadje in vsetlice. Tudi Nemčija dovoli baje Italiji isto ugodnost. S tem bodo primorske dežele, posebno Dalmacijo hudo udarjene. Dalmatinski delegat je so v zadnjem delegacijskem zasedanju tudi protestoval proti tej nameri, toda kaj se briga Avstrija za slovanske reveže, kadar se ji gre za prijateljstvo z Italijo.

Bolgarija in Avstrija.

Dunaj, 15. junija. Bolgarski knez Ferdinand je vprašal pri dvoru, ali sme med potom domov oficijalno obiskati v Budimpešti cesarja Franca Jožefa. Odgovorilo se mu je, da to ni mogoče, ker je cesar za svojega bivanja v Budimpešti preoblačen z vladarskimi posli. V istini pa ima odklonitev političen vzrok, ker hoče Avstrija se izogniti vsemu, kar bi izgledalo kakor da se postavlja proti Turčiji.

Dogodki na Balkanu.

Carigrad, 15. junija. Bolgarski knez Ferdinand je vprašal pri dvoru, ali sme med potom domov oficijalno obiskati v Budimpešti cesarja Franca Jožefa. Odgovorilo se mu je, da to ni mogoče, ker je cesar za svojega bivanja v Budimpešti preoblačen z vladarskimi posli. V istini pa ima odklonitev političen vzrok, ker hoče Avstrija se izogniti vsemu, kar bi izgledalo kakor da se postavlja proti Turčiji.

Dopisi.

S Ponikve ob južni železnici. Da nismo brez vseh zanimivosti in smeha, nam zato v obilni meri poskrbi naš prosvitljeni kapelan. Pravi čudak je ta pop! Vse mu je na poti. Kar češ noč bi nas rad preustrojil po svoji neumni glavi. Kako neumnosti včasih izvaja, bodemo cenjeni čitatelji navedli v naslednjem. Pri procesijah križevega teina si je misil naš črnoledi kapelan: Aha! Sedaj se mi nudi lepa prilika, da pokažem Ponikovanom svojo praktično komando. V ta namen je že v nedeljo prej kvasil in razlagal na leci svoje debele otrobe. Pozabil pa tudi ni zagroziti istim, ki ga ne bodo ubogali, da jih bo gotovo enkrat sam Lucifer v peku evrl in obračal — menda še z gnojnimi višnji (?) — na razbeljenem ražnju, liki gospodske kuharica pišanca. Bu-u-u! To je že grozno, kar nam vse žuga ta Eferl, ako se ne uklonimo njegovi svetki volji. Tristo medvedov, če to ne bo nič zleglo, potem pa še sam vrag ne more pomagati! Ker si pa uspeha le še ni bil dovolj svest, osmelil si je farane v cerkev zakleniti. Še ni vrag, če pa ne bodo ti poredneži plesali po taktu klapalne godbe! Toda Eferl je obračal

— organist je pa obrnil. Dvakrat nas je zaklenil v cerkev, tretji je pa organizat ključ od vrat skril in kaplan nas seve ni mogel zakleniti. Kaj pa storiti sedaj? — »Kdor zna?« Tudi kaplanova trda buča si hitro prav umestno iztuha. Postavi se sam k vratu, dene še stolo za vrat ter tako stoji v družbi istih, ki imajo prav obilo lazežih in skakajočih živali. Pa sij: »Gliha v krov!« Kaplan (otrobar) večkrat zabidiava svojim nepoštušnim ovčicam, kako je treba z zbranim duhom biti navzoč pri procesijah. Da nam je kaplan, kot naprej poklicani faktor, dal v tem kaj praktičen agled, je samo ob sebi umevno. Oblast je namreč poprej vse stranične in gnojščne jame po vasi ter si na tak umen način v prav obilni meri pridobi raznih »dišečih duhov; potem se je šele pridružil procesiji. Sedaj pa naj še kdo reče, da kaplan ni bil z zbranim duhom navzoč pri procesiji? — V vsakem primeru se vtiča ta publica, naj je začnja primerna ali ne. Enkrat je našim goščinjam besedoval, in to v cerkvi z lece, o plemenitbi štirinogatih ščetinjarjev... No, pa nam se vidi, da kaplan v glavi nima vse v redu? — Večkrat pridiguje tudi o klobasah, vsled tega se mu je nadel splošni prijmev Klobasar; kar mu prav prija. Tudi na praznik sv. Rešnjega Telesa je našim mladičem prizoriščem klobase in pivo. Ni čuda, da se je potem vzbudila naša fa tom huda skomina po njih; kar sredi procesije so izstopili in šli na klobase, kakor jim je kaplan prizorišč. Potem pa je še debelo gledal za njimi! Klerikalna vlada je docela brezvplivna na tukajšnje ljudstvo; še tako mogočna, sicer s slamo natlačena kaplanova butica, ne more priti temu v okom. Vkljub močni agitaciji je letos na praznik sv. Rešnjega Telesa izostala takozvana »babja garda«, katera si je bila omislila svoječasno klerikalna gospoda kot »častno stražo«. No, pa da nismo pristranski! Kakih pet plesnjivih devic in tercijalk je pa bilo in zraven teh je kaj klaverno stopicalnih »oberljakmesarjev« Eferl.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 16. junija

Klerikalna nesramnost.

Slovensko vseučilišče v Ljubljani je ena kardinalnih zahtev narodno-napredne stranke in ves čas, kar se dela za pridobitev tega zavoda, dela za to narodno-napredna stranka. Kleriklci so v svojem sreču sovražniki slovenske univerze, ter se vnujemajo za katoško vseučilišče v Solnogradu. Za slovensko univerzo so le navidezno, ker se ne upajo pokazati prave barve, za nemško katoliško univerzo pa tako gore, da zlagajo zanjo denar. Doslej niso kleriklci za pridobitev slovenske univerze še ničesar storili, pač pa so našemu prizadevanju škodovali in našo zahute kompromitirali tedaj, ko je prišla v drž. zbor in jo je dr. Šusteršič s pomočjo klerikalnih svojih tovarishev zlorabil za svojo osebno rehabilitacijo. Ljud

nov storili slovenski stvari tako škodo, ti pač najbolje store, če molče o njih kot grob. Lahko povemo njim in vsi slovenski javnosti, da se za slovensko vseučilišče dela vztrajno in odločeno in tudi z uspehi, ki nas približujejo našemu smotru. V gotovih stvarach se pač ne sme vsaka reč obesati na veliki zvon. Povemo pa tudi lahko še to, da možje, ki se trudijo za slovensko vseučilišče, so izključno samo pristaši narodno-napredne stranke, med tem ko izmed klerikalcev nobeden niti prsta ne gane, kvečemu da kakemu vplivnemu možu v ministrstvu zaupno pove, da se ne more ogreti za slov. vseučilišče. Vzlic temu pa imajo ti klerikalci prednost nam očitati, da nismo poročali o dijaškem shodu v Pragi, kjer se je govorilo tudi o slov. vseučilišču. Sicer dijaški shodi in dijaški sklepi nimajo nikakega posnebnega pomena za slov. vseučilišče, ali vzlic temu bi bili priobčili poslano poročilo, da ni izložen poprej v „Slovenec“. Za „Slovenec“ pa mi ne bomo stopinj pobirali in budi enkrat za vselej povedano, da nam sploh ni treba pošiljati poročil, ki se pošiljajo tudi „Slovenec“. Nataka poročila kratkomalo ne reflektramo in jih bomo vedno v koš metali. Sicer pa dijaški shod v Pragi ni nič tako važnega, da bi bilo ravno neizogibno potrebno o tem poročati. Poznamo važnejše stvari, o katerih pa se je „Slovenec“ korenito izmolčal. Taka so na pr. zadnja justična imenovanja. Pri teh se je zgodila slovenskemu narodu nečuvana krivica, ki smo jo mi brezobzirno ozigosali. „Südstr. Presse“ je naš članek skoro doslovno posnela — samo „Slovenec“ ni imel besedice za to. Klerikalni prvaki so se pač posvetovali o stvari, potem pa se zedinili, da jih ta slovenskemu narodu storjena krivica — nič ne briga.

Obsodba klerikalne gospodarske organizacije. Operovalo smo že imeli priliko z nepo-bitnimi dokazi pokazati, kako škodljiva, da, naravnost pogubonsna je za slovenski narod takozvana klerikalna gospodarska organizacija. Mi smo to takoj spočetka uvideli, in smo z bog tega takoj pričeli neizprosen boj proti temu narodnemu škodljivcu. A dasi smo se v tem oziru postavili na edino pravo narodno stališče, vendar se je nas dolžilo, ne morda samo od klerikalcev, katerih se ta zadeva v prvi vrsti tiče, ampak tudi od drugih, v tem boju neinteresiranih faktorjev, da to zadevo izrabljamo z golj v strankarske svrhe in da gospodarsko organizacijo, ki jo je ustvarila pri nas klerikalna stranka, pobjijamo z golj iz nevoščljivosti in/iz strankarsko-političnih ozirov. Tega mnenja je bila tudi spoštovana »Politika« v Pragi, ki nas je zbog tega že opetovan napadla. Zadnja »Politika« pa pričakuje na uvodnem mestu pod naslovom »Slovenec na južnem Štajerskem« med drugim tudi tole obsodbo klerikalne, na konsumih temeljajo gospodarske organizacije: »Omeniti nam je še žalostne okolnosti, da so mladi vročekrwniki deloma iz prevelike vneme, deloma pa tudi iz strankarsko-političnih nagibov osnovali v mnogih krajih take zadruge, ki so se iz kazale kot prezgodne in ki so skoropadle v veliko škodo svojih članov, ki so bili ponajveč kmetje. Še veliko žalostnejše pa je dejstvo, da so se v več krajih osnovala z golj iz strankarskih ozirov po tujem vzoru konsumna društva, ki so večinoma, kakor je bilo pričakovati, žalostno končala in končno škodovala edino slovenskemu kmetu. Konsumi bi se naj snovali tamkaj, kjer izsesavajo na narod tudi trgovci, ki se v političnem življenu kažejo kot njegovi sovražniki, in v takšnih krajih bi tudi uspevali. Zoper rojake pa, zoper slovenske trgovce ustavljati konsumna društva, to je bilo takoj spočetka že ab surdno in se je kot tako moralno nesrečno završiti. Veliki del slovenske gospodarske sile je bil baš vsled teh ne-premisljenih poskusov uni-

den! — Tako piše »Politika«, katera se pač ne more dobiti, da bi govorila iz simpatije do naše stranke. In ta obsodba klerikalne gospodarske organizacije je, dasi je zelo mila in rahla, vendarle dovolj jasna!

Draginja v Ljubljani. O tem ni nobenega dvoma, da je v Ljubljani zavladala neznošna draginja in da je treba začeti resno delati, da se tem razmeram naredi konec. Zvišanje cen govejega mesa je dalo prvi povod, da se je začelo oti stvari razmišljevati in veseli nas, da je obč. svet vzel stvar v roke. Mi smo bili prvi, ki smo zahtevali, naj se preide, če je zvišanje cen mesa opravičeno ali ne, in prvi smo bili, ki smo opozorili na tozadne skele graškega obč. sveta. Tisti umazani list, ki se zdaj nekaj ob nas obreg, je šele za nami pricapljal, potem pa po svoji navadi začel na najnizkotnejši način hujskati. Draginja mesa občutimo vse in vse zahtevamo, naj se dobe sredstva in poto, da se cena zniža in onemogoči vsako neopravičeno draženje. Odločno pa obsejamo, da »Slovenec« smo hujška in laže. To je gotova resnica, da je živila danes draga. Vso kupčijo z živilo imajo v rokah prekupeci, ki cene zvišujejo kolikor morejo. Zahtevalo se je že opetovanje od raznih oblastev, naj temu konec naredi, a bilo je brez uspeha. Izvoz živine iz dežele se je močao pomnočil. To je posledica razmer, ki vladajo v drugih deželah in to je silno vplivalo na naše cene. Če bi se tliko živine ne izvažalo, bi se cena mesa lahko prav znatno znizala. Sicer pa se mora vprašati: Ali ne delajo ravno klerikalci vedno na to, da se mora cena živine in mesa zvišati? Ko bi bile meje odprte, bi uvoz tuje živine hitro vplival, da bi cene padle, a ravno klerikalci ne puste, da bi se to zgodilo. Meso je v Ljubljani jako drag. To stoji. A draga ni samo goveje meso, draga so sploh vsa živila. Naj gre le kdo na trg in vpraša po čim so dandanes poljski prideki, piščanci itd. Vse cene so tekom nekaterih let tako poskočile, da je groza. In isto se opazuje tudi pri vseh drugih potrebščinah. Prav hvaležno bi bilo, če bi kdo preiskal in pojasnil, kako so se tekom zadnjih dvajset let podražila stanovanja in razni obrtni izdelki. Mestna občina stori samo svojo dolžnost, če poskuši znižati cene živil. Za sedaj je posvetila svojo pozornost samo govejemu mesu. Poskusiti hoče s štanti. Prav! Nam je vse dobro došlo, kar more znižati cene. Ali odkrito povemo, da si od štantonov ne obetamo uspehov. Če določi občina ceno na štantih prodanemu govejemu mesu, jo mora določiti tudi telečjem u in prasičjem u, sploh pa mora poskrbeti, da štantje ne postanejo kako kapitalistično podjetje. Aprovizacija spada med najvažnejše naloge mestne občine. Stvar je gotovo težka. V Gradcu so poskusili s štanti — a stvar se ni obnesla; na Dunaju hočejo poskusiti s tem, da bi občina kupovala in klala živilo ter jo potem oddajala mesarjem. V raznih drugih občinah so napravljena občinska pitališča, kjer dobivajo mesarji živilo, če se zavežejo, da bodo meso prodajali po določeni ceni. Kaj bi bilo za Ljubljano najprimernejše, se ne da kar na kratko izredi; v to treba resnih študij in uvaževanja vseh razmer. Vsekakor je pa jako nizkotno, da »Slovenec« namesto da bi stvarno preiskoval vso zadevo in razložil svoje nazore — če jih sploh kaj ima — le natolocuje in napada obrtnike. Cene mesu se morajo znižati — to je gotovo — a kako in s kakimi sredstvi naj se to doseže, o tem naj se posvetujejo vse razsodni ljudje, ktor ima kako patrno misel, naj jor razloži; naš list mu je na razpolaganje.

Promocija. Danes dne 17. t. m. je bil na dunajskem vseučilišču promoviran doktorjem prava pravni praktikant c. kr. dež. sodišča v Ljubljani, gospod Janko Žirovnik, sin gosp. Janko Žirovnika, nadučitelja v Št.

Vidu nad Ljubljano. — Čestitamo!

Promocija. Jutri bo na vseučilišču v Gradcu promoviran doktorjem prava notarski kandidat v Gorici g. Ivo Šorli, znani slovenski novelist in pesnik. Čestitamo!

Učiteljske spremembe na Štajerskem. Stali so postali na svojih mestih: suplent Fr. Poplatnik in suplentinja Marija Burgarell pri Sv. Tomažu nad Vel. Nadeljo ter zač. učiteljica Franja Čonč roj. Dernovšek v Jarenini. V začasni pokoj je šla učiteljica Ivana Kralj v Poljčanah.

Izlet pevskega zborna „Glasbene Matice“. ki se je moral za minolo nedajo odpovedati, vrši se sigurno prihodnjo nedeljo, dne 19. junija v Šmartno pri Litiji. Žabava bo na prostem, ob slabem vremenu pa v gostilniških prostorih gospoda Robava. Zbiral še pred pol tremi popoldne na južnem kolo dvoru. Nato odhod s poštnim vlakom. Povratek iz Litije ob enajstih zvezd z osebnim vlakom. Kdo bi pa hotel prej se vrniti, se posluži lahko mešanca ob 8. uri in 12 min. Vožnja tja in nazaj stane 2 K 50 h za osebo. Vabljeno je, da se udeleže izleta, ki obeta biti zelo prijeten, vse prijatelji »Glasbene Matice« in ljubljenci domače, neprisiljene zabave. S koldvora v Litiji je le pol ure peš do Šmatnega.

Zborovanje čevljarske zadruge. Pretečeni torek je sklicala čevljarska zadružna izvenredni občni zbor, da ukrene potrebno proti konkurenči, ki jo provzrečajo čevljarijem prisljenci. Ker pa ni prišlo dovolj članov, se občni zbor ni mogel vršiti, temuč je bilo le prosto posvetovanje. Na sestanek je prišel tudi zmedeni krščansko socialni filozof dr Krek, ki je seveda na dolgi in široko reševal tudi čevljarsko vprašanje. Neki čevljarski mojster pa mu je pametno zaklical, naj ustavi s svojimi katoliškimi pajdaši najprej obstrukcijo v deželnem zboru, da bo mogel deželni zbor sklepiti tudi o tozadnji prošnji čevljarske zadruge zaradi konkurenčne v imenovanem deželnem zavodu. Ta medklje je učinkovala na dr. Kreka, kakor da bi zabolel šilo v napihnjen svinski mehur. Pri priši se je namreč sesedel na stol, rekoč: »Pa ne bom nič vedel govoril. Neumevno nam je, da je predsednik dotičnega mojstra zaradi medkljca okaral in da je tudi magistrski komisar izjavil, da ne pusti zanesati politike v zborovanje. Medkljci, posebno ako so tako na mestu, kakor je omenjeni, so na vsakem zboru dovoljeni, a tu ni bilo niti redno zborovanje, temuč neprisiljeno posvetovanje. Sicer je predsednik užaljenega dr. Kreka pregovoril, da je še nadalje preganjal s svojo konfuznostjo dolgads, toda ne dolgo. Ker je dr. Krek s čudno krščansko logiko nasvetoval, naj bi se konkurenči prisiljence odpravila na ta način, da bi jih čevljarski mojstri najeli za se, da jim delajo čevlje za projektano zalogo, protestovali so se veda čevljarski pomočniki, a dr. Krek je videl, da je s svojo logiko pri koncu. Zgrabil je klobuk in pobagnil.

Slovenski tamburaški in pevski klub „Šiška“ priredi v nedeljo dne 19. t. m. vrtno vesele pri g. P. Keršču (pri Oražu) v Spodnji Šiški. Gódba, prosta zabava itd. Začetek ob 1/4 uri popoldne. Vstop prost.

Narodna čitalnica v Idriji priredi dne 21. t. m. v svoji veliki dvorani koncert z gledališčem predstavo. Koncert ima tako običen spored: melodram, dva dvospovna, en trospev, več samospevov, en trio, čveteroročno in dvoročno igro na klavir. Koncert se vrši na korist: Prešernovemu in Vegovemu spomeniku, zato se preplačila najhvaležnejše sprejemajo. Obširnejši program pričembimo. — Čena prostorom: sedež I. vrste 1 K; II. vrste 80 h; stojička 60 h; dijaške vstopnice 30 h. Začetek ob 1/49. uri zvečer. Pri koncertu sodelujejo: gosp. J. Ganglauer, M. Kratky in A. Pirnatova, gospodin A. Jaunochna in M. Kavčič, ter gospodje: E. Gangl, V. Honska in dr. K. Kurz.

Izpred c. kr. porotnega sodišča v Novem mestu. Anton Cungo iz Kostanjevice, ki je bil večkrat radi tatvine kaznovan, isto tako tudi radi krivega pričevanja, je tožen uboja. Toženi se je zagovarjal s silobranom. Vzrok pretepu bila so zopet — lepa dekleta. Šel je v Male Vodenice plesat na pod. Anton Penca mu je pa trikrat zaporedoma podstavljen, da bi pal. Zabavljal je tudi: »Ti si mi „blago“ vzel!“ Bil je ven vržen, a zagovarja se, da se je bal nasprotnik, prikel, ko je bil vržen na tla za nož, sunil v silobranu tako, da je z enim udarcem odpril spodnji del telesa

Antonu Klemenčiču, Uršo Penca pa v istem trenutku ranil tudi tako in na tak način, da je bila rana sama na sebi lahka, a da niso sunka zadržavali podreci, bi bila postala smrtonosna. Pretep se je začel pravzaprav radi tega, ali zna družba Cungova ali Klemenčičeva bolje peti. Klemenčič je zgrabil Cunga za ušesa »da ni videti zamogel, koliko fantov je okoli njega.“ A zagovor, da bi moral suvati z nožem in to storiti v silobranu, se mu ni verjel. — Sodišče ga je odsodilo na tri leta težke ječe.

Izpred c. kr. okrožnega sodišča v Novem mestu.

Kranj Viktor, o katerem se sploh ne ve, kam je pristojen — rojen je na Dunaju — je čevljarski učenec v Radecah pri črevljaru Ignacu Poharju. Znal je krasti profesionalno. Ne veliko na enkrat, ampak večkrat. Trdi, da je našel denar enkrat v čreslu. Prstanov pa ni on vzel. Zakonska Pohar dolžila sta dolgo časa drug domače zakonske tatvine. Slednji sta prišla opozorjena na izvanredne izdatke v jenca do zaključka, da mora biti on tat. Tatušu se dokaže, da je uzmal denar, od obtožbe radi prstanov se je pa oprostil, ker je državno pravdništvo zatožbo umaknilo, češ, bilo bi le mogče, da so otroci igraje se s temi jih izgubili. — Radi raznih družih tatvin obsojen je bil fant na 2 meseca težke ječe z navadnimi dodatki.

Razne tatvine v novo-moški okolici so sedaj na dnevnom redu. Dne 6. junija je bilo pri Božiču na Ratežu vlomljeno v klet. Žejni gostje so imeli posodo s sabo. »Puterhe« so nesli naprej, a napolnjene »zelenke« spili so tik gostilne. Delavci iz Otočca pa so popoldne pozneje našli še dva sodčka ležati ob cesti. Vino je bilo izpito, sodčke dobil je gostilničar nazaj. Sumi se, da so isti tatje vdri tudi v Brusovo gostilno. Tam so mislili dobiti klobas in tudi slanine. A tu niso dobili skoraj ničesar. Torej hajdi naprej! Odpri so trgovino z blagom. Blaga niso hoteli vzet, še so stopnicah v klet, vzel si vina kolikor so ga hoteli. Posode so morali imeti s sabo, ker je zginilo 80 litrov in nekaj flaš piva. Teh tatvin pa se dolže ti, ki so začeli svoje delo 6. junija na Drski pri Novem mestu. Tam so se namreč preskrbeli z raznim tesarskim orodjem mojstra Umka. Izginjal je isto noč iz magacina orodja v vrednosti do 100 krov. C. kr. žandarmerija je že več sumljivih oseb dala pod ključ.

Umrl je v Gradcu notar iz Ptuja, 73-letni Simon Oschgan. — **Strajk.** V Ptiju strajkajo vse stavbni delavci ter zahtevajo manj delavnega časa in več plače. — **Trg Hüttenberg v nevarnosti.** V bližini koroškega trga Hüttenberg (okraj Svinec) se je udrl velik zemeljski plaz ter zamašil tok potoka, vsled česar je trg v nevarnosti.

Izpred sodišča. Kazenske obravnave pri tukajnjem deželnem sodišču: 1. Jožef Balenovič s Primorskima, delavec pri gradbi železnice v Boh. Bistrici, je z zvitimi oblubami, da bo poravnal svoje dolge, ko dobi izplačano mezzo, osleparil štiri stranke za okoli 120 K, potem je pa natihnu zapustil, ne da bi kdo vedel, Bohinjsko Bistrico in se odpeljal domov. Obsojen je bil zaradi hudo delilstva goljufije na 2 meseca ječe. 2. Janez Reberšek, posestnik sin iz Srebnotega, je zvečer 7. junija t. l. v Motniku nočnega čuvanja Šimbra Barvarja, ker ga je opominjal, da naj z razgrajanjem ne kali nočnega miru, z neko trdo rečjo po glavi udaril. Obsojen je bil na dva meseca ječe. 3. Ignacij Rus, 16 let star, hlapac iz Tep, je iz cerkevne nabiralnika v župni cerkvi v Zagorju vzel 3 K, v cerkvi na Polšniku pa iz zaklenjene skrinice za darilo 11 K 30 vin, Karolu Fortetu v Kotredetu 40 K gotovine in dne 31. junija v Ravnih Jožefu Lozaju gotovine 120 K in tolar za 5 K, tri prstane in križavec, Francetu Lozaju ravno tam pa iz zaklenjene podstrešne sobe in iz zaklenjene skrinice najmanj 80 tolarjev. Tatvine Rus večinoma priznava. Obsojen je bil na 18 mesecov težke, s postom poostrene ječe; po prestani kazni pa pride v prisilno delavnicu. 4. Janez Longus, hlapac v Bistrici in Janez Žvegelj sta iz zaklenjene skrinice Marije Avsenek na Brezju vzel cigaret na 1 K 50 vin, in 2 K gotovine. To tatvinovo je izvršil Janez Longus v navzočnosti Žvegela. Čez nekaj dni je pa Longus Marijo Avsenek zagovarjal, da naj pri sodišču izpove, da je cigarete z okna vzel ne pa s police. Dokazano je bilo namešč, da je Longus mrežo pri oknu odtrgal in potem v čumnati tatvino izvršil. Francetu Grilcu na Brezjah je bilo meso ukraden in ob tega ukradenega messa je Žvegelj jedel, čeravno je dobro vedel, da si ga ni njegov tovarš, neki Janez Dobrav. Longus je bil obsojen na 6 mesecov ječe, Žvegelj pa na tri tedne strogega zapora.

Obrtno gibanje v Ljubljani. Tekom meseca maja pričeli so v Ljubljani izvrševati obrt in sicer: Josip Vrhovec, Sv. Petra cesta štev. 50, dimnikarski obrt; Ludovik Černe, Wolfsove ulice št. 3, trgovino z urami; Ivana Tonich, Tržaška cesta št. 4 gostilničarski in krčmarski obrt; Marija Vašelj, Pogačarjev trg, prodajo živil; Josip Stupica, Kolodvorske ulice štev. 6, izdelovanje pletenin; Andrej Vesel, Prešernove ulice štev. 20, kramarijo; Lucija Oblak, Tržaška cesta štev. 17, prevažanje blaga; Mohamed Hali, Dunajska cesta št. 18, trgovino s preprogami; Bela Grosser, Mostni trg štev. 17, črkarski obrt; Marija Čarman, Hradeckega vas št. 1, branjarijo; Fran Florjančič, Hilšerjeve ulice št. 12, ključavnarski obrt; Ivan Schrey, Ždovske ulice štev. 5 branjarijo; Gregor Jenko, Sredina št. 12 čevljarski obrt; Katarina Melič, Sodniške ulice št. 2, prodajo živil; Makso Zalokar, Krasovski nasip št. 26, izdelovanje drož; Marija Pečnik, Pogačarjev trg, prodajo živil. — Odglasili, oziroma fiskalno oputili pa so obrt Peter Šterk, Fiorijanske ulice štev. 1, trgovino z mešanim blagom; Ignacij Šusteršič, Tržaška cesta štev. 4, gostilničarski in krčmarski obrt; Helena Komar, Kongrešni trg, malo trgovino z galantirskim blagom; Ivan Babuder, Radeckega cesta št

nameravajo belgijski odvetniki prediti skupno veliko akcijo.

— Velik gozdni požar. Gozdovi pri Szczakovi (Galicija) gore že več dni. Dosedaj je zgorelo že 5000 oroval lepega gca.

— Potnista v Srbijo iz Avstro-Ogrske se odpravi z dnem 28. t. m.

— Ustrelil se je na Dunaju 55 letni odvetnik dr. Jos. Kirchner.

— Afera grofa Csakyja se je končno rešila tako, da mora varuh blaznega grofa plačati gospoj Moravec, ki jo je grf z revolverjem ranil, 5000 K.

— 500 oseb ponesrečilo. Parnik »General Slocum«, s katerim je napravilo iz New Yorka po reki East River vč sto učencev in drugih gostov nedeljni izlet, se je vnesli reke med visokimi skalnatimi bregovi. Le malo izletnikov se je moglo rešiti. Zgorelo in utonilo je baje okoli 500 oseb.

Telefonska in brzjavna poročila.

Šoštanj 16. junija. Pri današnji volitvi so zmagali v 3. redu Slovenci. V I. in II. redu je nevarnost velika, ker agitira strastno za Nemce župnik Govedič.

Dunaj 16. junija. Nadškof olomuški dr. Bauer, škof brnski grof Huyn in briksenski škof Altenweiler so bili danes od cesarja zapriseženi.

Praga 16. junija. Češki deželnin zbor je odgovoren.

New-York 16. junija. Pri katastrofi na parobodu »General Slocum« se je, kakor se zatrjuje, ponesrečilo okoli 1000 oseb. Do včeraj zvečer se je našlo 316 mrtvih trupel. Od malega števila tistih, ki so se rešili, jih je mnogo hudo opečenih. Med rešenimi je tudi pastor Haas. Njegova žena in hči pa sta utonila. Ljudje, ki so ostali na gorečem parniku in niso poskakali v morje, so se udušili in so našli njih ožgana trupla na krovu. Kapitana in marinare je dala policija zapreti. Sodi se, da je na ladji neki potnik kuhal na spiritovem samovaru; spirit se je razlil na tla, ki so se mahoma vnela. Požar se je tako rapidno širil, da je bilo, ko so ga opazili, že prepozno. Pasaširji na »Generalu Slocumu« so bili večinoma Nemci iz obrtniških in mestanskih krogov.

New-York 16. junija. Na potopljenem parniku je bilo kacih 1000 otrok in 500 žensk, a le malo moških. Ogenj je nastal v kuhinji, ko so bili otroci v obednici. Čim se je čulo, da gori, je vse bežalo navzgor, ali više nadstropje ladje se je pogreznilo in vrglo mnogo oseb v plamen. Kapitan je pač ladjo obrnil, a prepozno. Predno je ladja prišla do pristana, se je potopila. Kapitan je bil aretiran. Kar se je godilo na goreči ladji, je bilo strašno. Vsi, ki so z ladje poskočili v vodo, so se potopili.

New-York 16. junija. Potruje se, da je na parniku »General Slocum« ponesrečilo 500 oseb, med temi največ otrok.

Rusko-japonska vojna.

Berlin 16. junija. »Köln Ztg.« pričuje brzjavko, da se je japonski eskadri pod poveljstvom admirala Kamimura posrečilo v boju z vladivostškim brodovjem pri otoku Cušimi zajeti (aufbringen) vse ruske ladje. Ta vest ni od nikoder potrjena in je zelo neverjetna.

Dunaj 16. junija. Mornarični oddelki vojnega ministrstva je pojasnil izraz »aufbringen«, ki ga rabi »Köln Ztg.« v svojem poročilu. Beseda pomeni odvzetje in za seboj vleči. To pa se rabi samo pri trgovskih ladjah. Sicer je pa popolnoma izključeno, da bi se take ladje, kakor jih šteje vladivostško brodovje, sploh dale vjeti in odpeljati.

Berlin 16. junija. »Berliner Tagblatt« poroča, da je portarturška eskadra z vso silo napadla

japonsko brodovje in prodrla na široko morje. V bitki so Rusi izgubili eno topničarko, Japonci pa eno križarko in štiri torpedovke. Na japonski križarki »Čifose« se je prigodila eksplozija, o katere posledicah pa se ne ve ničesar.

Čifu 16. junija. Zatrjuje se, da je Port Arthur dobro preskrbljen z živili in da so vse nasprotni vesti nenesnične. Posadka se ceni na 50.000 mož.

London 16. junija. Poročila iz Tientsina javljajo, da je v pondeljek pasirala Tatišan 40 000 mož broječa ruska armada.

Tokio 16. junija. Poroča se, da so Japonci generala Stakelberga v soboto porazili pri Kvanstatunu po luti bitki. Stakelberg je baje izgubil 1000 mož in se je umaknil proti severu.

London 16. junija. Reuterjev biro javlja, da se čedalje bolj množi število Rusov, ki stoje pred drugo japonsko armado, tako da utegneta obe armadi že biti enako močni.

Poslano.

Od članov velike mesarske »Slovencu«.

Na surove napade, ki se čitajo že nekoliko dni v »Slovencu« na našega načelnika obč. svetnika g. Josipa Kozaka, izjavljamo sledete:

Načelnik zadruge je bil od nas naprošen sklicati sejo, pri kateri se je razpravljalo glede prodaje mesa v Ljubljani. On pa je kot tak po svojih močeh preprečil, da se meso ni podražilo že počenši s 1. aprilom, temveč je šele na zopetno našo zahtevko sklical nas na posvetovanje in se potem po večurnem posvetu nam udal, da smo s 1 majnikom 1. 1904 sklenili zdaj obstoječe cene, pod pogojem, da cene znižamo, kakor hitro bode to mogoče.

Mi podpisani se zahvaljujemo načelniku mesarske z druge za njegovo možato postopanje v občinskem svetu, in izjavljamo, da je on na našo opetovanje prošnjo bil primoran odgovarjati za nas v občinskem svetu na pisarenje »Slovanca«.

Informacije »Slovanca« so torej na slabi podlagi.

Gospodje okoli »Slovanca« nam le predbacivajo draginjo mesa, češ, da ni v razmerju s ceno živine; ne omenjajo pa nič kupa v resnici drage živine, temveč le blatio moža, ki ga mi spoštuje.

V Ljubljani, 16. rožn. 1904.

Anžič Josip, Anžič Ivan, Černe Marija, Jagrovi dediči, Košenina Ivan, Kozak Milan, Kočar Ivan, Kralj Martin, Kunej Alojzij, Lovš Franc, Marčan Andrej, Počivavnik Ivan, Podkov Jožef, Princ Ana, Prusnik Anton, Putrich Anton, Sever Franc, Toni Jožef, Urbas Julija, Zupan Anton.

* Za vsebino tega spisa je uredništvo odgovorno le toliko, kolikor določa zakon.

**Franc Ježefova
grenčica 1086-1**
»pravzaprav reprezentant grenčice«.
(V. medic. odd. splošne bolnice na Dunaju)

**Skoro vse odvajajo
ne kapljice, kroglice in grenčice delujo
drastično in s tem škodijo organi.
Nasproti pa zeločena tiskatura
tekarnice Piccolini v Ljubljani
na Dunajski cesti krepi organizem tudi
po neprestani porabi. Zunanja naročila po
5 1204-5**

**Se dobiva povod!
Kalodonti**
neobhodno potrebna zobna Črōme 40
vzdržuje zobe čiste, bele in zdrave.

Umrli so v Ljubljani:

Dne 12. junija: Matilda Marija Ruch, usmiljenka 24 let Radeckega cesta št. 11, pljučna tuberkuloza.

Dne 14. junija: Karol Jeglič, ječarjev sin, 6½ leta, Sodnjeke ulice št. 5, vnetje ledvic. — Jožeta Vide, služkinja, 30 let, Rimka cesta št. 2, jetika. — Pavel Hribar, umir. železniški uslužbenec, 58 let, Radeckega cesta št. 2, vodenica. — Ivan Jakopič, dinar, 61 let, Paralysis cordis.

Borzna poročila.

Ljubljanska »Kreditna banka« v Ljubljani.

Uradni kursi dunaj. borze 16. junija 1904.

Naložbeni papirji.	Danar	Blago
1 2½% majeva renta . . .	99 20	99 40
1 2½% srebrna renta . . .	99	99 20
1½% avstr. kronika renta . . .	99 30	99 30
1½% zlata . . .	1'8 45	118 63
1½% ograka kronska . . .	97 15	97 35
1½% zlata . . .	118	118 20
1½% posojilo dežele Kranjske . . .	100	100 75
1½% posojilo mesta Špijet . . .	100-25	101 25
1½% posojilo Zader . . .	100-	100-
1½% bos.-herc. žel. pos. 1902 . . .	100-35	101 35
1½% češka dež. ban. k. o. . .	99 75	99 85
1½% žst. pisma gal. d. hip. b. . .	100 05	100 05
1½% pešt. kom. k. o. z 10% pr. . .	101 70	102 20
1½% zast. pisma innerst. hr. . .	106 60	107 80
1½% dež. hr. . .	101-	102-
1½% zlata . . .	100 50	100 75
1½% z pia. ogr. hip. ban. . .	100-	100 80
1½% obl. ogr. lokalnih železnic d. dr. . .	100-	101-
1½% obl. češke ind. banke . . .	99 75	100-
1½% prior. Tret-Poreč lok. žel. . .	98 50	100-
1½% prior. dol. žel. . .	99 50	100-
3½% juž. žel. kup. 1½% . . .	283 32	295 30
1½% žst. p. o. z za žel. p. o. . .	110 75	101 75

Srečke.

Srečke od 1. 1854 . . . . .

" " 1860/ . . . . .

" 1864 . . . . .

" tizske . . . . .

" zem. kred. I. emisije II. . . . .

" ogr. hip. banke . . . . .

" arabeke à fra. 100-- turške . . . . .

Basiliška srečke . . . . .

Kreditne . . . . .

Inomoške . . . . .

Krakovske . . . . .

Ljubljanske . . . . .

Avt. rud. križa . . . . .

Ogr. . . . .

Rudolfove . . . . .

Salcburške . . . . .

Dunajske kom. . . . .

Dežnice.

Južne železnice . . . . .

Državne železnice . . . . .

Avtro-ograke bančne delnice . . . . .

Avtro- kreditne banke . . . . .

Ograke

Zivnostiške . . . . .

Premogok v Mostu (Brux)

Alpinske montane . . . . .

Prakse žel. in dr. . . . .

Rima-Murányi . . . . .

Trbovške prem. družbe . . . . .

Avtro- orodne tovr. družbe . . . . .

Češke sladkorne družbe . . . . .

Valute.

C. kr. cekin . . . . .

20 franki . . . . .

20 marke . . . . .

Sovereigns . . . . .

Marke . . . . .

Laški bankovci . . . . .

Rubli . . . . .

Dolarji . . . . .

Efekktiv.

11 31 11 35

19 01 19 04

23 45 23 53

23 91 23 99

117 30 117 50

94 97 95 10

263 26 264 -

4 84 5 -

5 vin. ceneje.

Zitne cene v Budimpešti.

Dne 16. junija 1904.

Terminal.

Pšenica za oktober . . . . .

Rž oktober 1904 . . . . .</p

Vagon mecesnovih plobov

po 6 cm in 5 cm debelih, samo gest
rdč les (Steinlarche), je naprodaj.
Več pove lastnik **J. Peterel**
na Bledu.

1682-2

Sprejema zavarovanja človeškega življenga po najraznvornejših kombinacijah pod tako ugodnimi pogoji, ko nobena druga zavarovalnica. Zlasti je ugodno zavarovanje na doživetje in smrt z zmanjšujočimi se vplačili. Vsak član ima po pretekli petih letih pravico do dividende.

Ces. kr. avstrijske državne železnice

Zvest od voznega reda.

ODHOD IZ LJUBLJANE juž kol. PROGA ČEZ TRBIŽ. Ob 12. uri 21 m ponoči osobni vlak v Trbiž, Beljak, Celovac, Franzen-f ste, Inomost, Monakovo, Ljubno, čez Selzthal v Aussee, Solnograd, čez K-lin-Reitn. v Steyr, v Linc, na Dunaj via Amstetten. — Ob 1. uri 5 m zjutraj osobni vlak v Trbiž od 2. junija do 18. septembra ob nedeljah in praznikih. — Ob 7. uri 5 m zjutraj osobni vlak v Trbiž, Pontabek, Beljak, Celovac, Franzen-f ste, Ljubno, Dursi, čez Selzthal v Soinograd, Inomost, čez Klein-Reitfing v Linc, Budjevice, Plzen, Marijine vare, Heb, Francove vare, Karlove vare, Prago, Lipsko čez Amstetten na Dunaj. — Ob 11. uri 54 m dopoldne osobni vlak v Trbiž, Pontabek, Beljak, Celovac, Ljubno, Selzthal, Dunaj. — Ob 12. uri 10 m popoldne osobni vlak Podmart-Kropo le ob nedeljah in praznikih od 2. junija naprej. — Ob 3. uri 55 m popoldne osobni vlak v Trbiž, Pontabek, Celovac, Franzensfeste, Monakovo, Ljubno, čez Selzthal v Solnograd, Lend-Gastein, Zell ob jezeru, Inomost, Bregenc, Curih, Genevo, Pariz, čez Klein-Reitfing v Steyr, Linc, Budjevice, Plzen, Marijine vare, Heb, Francove vare, Karlove vare, Prago (Ljubljana-Linc-Praga direktni voz I. in II. razr.), Lipsko, na Dunaj čez Amstetten. — Ob 10. uri ponoči osobni vlak v Trbiž, Beljak, Franzenfeste, Inomost, Monakovo (Ljubljana-Monakovo direktni voz I. in II. razr.). — PROGA V NOVO MESTO IN V KOČEVJE. Osobni vlaki: Ob 7. uri 17 m zjutraj v Novomesto, Stražo, Toplice, Kočevje, ob 1. uri 5 m popoldne: istotako. — Ob 2. uri 10 m popoldne osobni vlak v Grosuplje od 2. junija do 18. septembra ob nedeljah in praznikih. — Ob 7. uri 8 m zvečer v Novomesto, Kočevje. PRIHOD V LJUBLJANO juž kol. PROGA IZ TRBIŽA. Ob 3. uri 23 m zjutraj osobni vlak v Dunaju čez Amstetten, Monakovo, (Monakovo-Ljubljana direktni voz I. in II. razr.) Inomost, Franzensfeste, Solnograd, Linc, Steyr, Aussee, Ljubno, Celovac, Beljak. — Ob 7. uri 12 m zjutraj osobni vlak v Trbiž. — Ob 11. uri 10 m dopoldne osobni vlak v Dunaju čez Amstetten, Lipsko, Karlove vare, Heb, Marijine vare, Prago (Praga-Linc-Ljubljana direktni voz I. in II. razr.), Plzen, Budjevice, Solnograd, Linc, Steyr, Pariz, Genevo, Curih, Bregenc, Inomost, Zell ob jezeru, Lend-Gastein, Ljubno, Celovac, Šmohor, Pontabek. — Ob 4. uri 44 m popoldne osobni vlak v Dunaju, Ljubno, Selzthal, Beljak, Celovac, Monakova, Inomost, Franzensfesta, Pontabek. — Ob 8. uri 30 m zvečer z Lesc-Bleda le ob nedeljah in praznikih od 2. junija naprej. — Ob 8. uri 44 m zvečer osobni vlak v Dunaju, Lipskoga, Prago, Franzensfeste, Karlovih varov, Heba, Plzna, Budjevic, Lince, Ljubnega, Beljak, Celovac, Pontabek, čez Selzthal z Inomosta in Solnograd. — Ob 10. uri 40 m ponoči osobni vlak s Trbižem od 2. junija do 18. septembra ob nedeljah in praznikih. — PROGA IZ NOVEGAMESTA IN KOČEVJA. Osobni vlaki: Ob 8. uri 44 m zjutraj iz Novega mesta in Kočevja, ob 2. uri 35 m zvečer istotako. — Ob 9. uri 22 m ponoči osobni vlak z Grosuplja od 2. junija do 18. septembra ob nedeljah in praznikih. — ODHOD IZ LJUBLJANE drž. kol. V KAMNIK. Mesani vlaki: Ob 7. uri 28 m zjutraj, ob 2. uri 5 m popoldne, ob 7. uri 10 m zvečer. — Ob 10. uri 45 m ponoči sam ob nedeljah in praznikih. — PRIHOD V LJUBLJANO drž. kol. IZ KAMNIKA. Mesani vlaki: Ob 8. uri 49 m zjutraj, ob 10. ur 50 m popoldne, ob 6. ur 10 m zvečer. Ob 9. ur 55 m ponoči sam ob nedeljah in praznikih. — Čas prihoda in odhoda je označen srednjeeuropejskim času ki je za 5 min. pred krajnjim časom v Ljubljani.

Zdravilišče Toplice

na Dolenskem, dol. žel. postaja Straža-Toplice.

Toplice 38° C. Kopalna in pitna zdravljenja s posebnim učinkom pri protinu, trganju, ischijs, nevralgiji, kožnih in ženskih bolezni. Veliki kopališki basini, oddeljene kopeli in mahovnate kopeli. Udobno opravljenje sobe za tujce, igralne in družabne sobe. Zdravo podnebje. Gdnatac okolina. Dobre in cene restavracije. Sezona od 1. maja do 1. oktobra. Prospekti in pojasnila daje

kopališko upraviteljstvo.

1185 5

St. 7482.

Razpis.

1676-2

Deželni odbor kranjski oddaja potom javne dražbe naslednja dela v izvršitev:

1.) Odstranitev jezu na Krki pri Brodu in odkop otokov v proračunjenem znesku 4000 K.

2.) Zagradbe levega brega Krke pri Mršečjivasi v proračunjenem znesku 6000 K, od katerega zneska se pa odbije 900 K za naturalna dela, oziroma za dobove po udeležencih.

Pismene ponudbe z napovedbo popusta ali naplačila v procentih na enotne cene v proračunih naj se predlože podpisemu deželnemu odboru

do 2. julija t. l. 12. ure opoldne.

Ponudbe, ki naj se glase za eno ali za drugo delo, ali pa za obe deli skupaj, morajo biti kolkovane s kolkom za 1 K ter jih je doposlati zapečatene s primernim napisom.

Ponudbam mora biti dodana izrecna izjava, da pripozna ponudnik stavbne pogoje po vsej vsebinu in da se jih brez pogojno ukloni.

Razven teg je dodati kot vadij še 5% stavbnih stroškov v gotovini ali v popularnih vrednostnih papirjih po kurzni ceni.

Deželni odbor si izrecno pridrži pravico izbrati ponudnika za vsako delo posebej, ali pa tudi za obe deli skupaj, in sicer ne glede na višino ponudne cene, oziroma, če se mu vidi potrebno, razpisati novo ponudbeno obravnavo.

Načrti, proračuni in stavbni pogoji so na ogled v navadnih uradnih urah v deželnem stavbnem uradu.

Od deželnega odbora kranjskega v Ljubljani

dne 12. junija 1904.

Za kolesarje jako važno!

Preden se kdo odloči nabaviti si kolo, naj ne zamudi ogledati si **zalogo** ali vsaj naročiti **cenovnik** pravih PUCHOVIH KÖLES, najnovejših modelov, katerih edino zastopstvo ima

Franc Čuden v Ljubljani.

* * * * * Pozor!!!

One častite gospode, ki se zaujmajo za

535-17

motor-kolesa

vabim, naj si sleherni ogleda pri meni razstavljeni kolo **PUCH-MOTOR**, da se prepriča, kako fino in popolnoma preprosto je stavljen, tako da se vsakdo lahko takoj priuči voziti.

Puchovo kolo vedno pred vsemi drugimi!

„SLAVIJA“
Vzajemna zavarovalna banka v Pragi.
Rez. fondi: 29,217.694-46 K Izplačane odškodnine in kapitalje: 78,324.623-17 K.
Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države
z vsekoči slovensko-narodno upravo.
Generalni zastop v Ljubljani, česar pisarne so v lastnej bančnej hiši
v Gospodskih ulicah štev. 12.

Zavaruje poslopja in premičnine proti požarnim škodam po najnižjih cenah. Škode cenuje takoj in najkulantneje. Uživa najboljši sloves, koder posluje

Dovoljuje iz čistega dobika izdatne podpore v narodne in občnokoristne namene.

Posestvo naprodaj.

V Žigmaricah, okraj Ribnica se proda posestvo z vsemi gospodarskimi poslopiji vred, dalje z njivami, travniki in gozdom, — vse v lepi legi. Vse poslopje je zdeleno komaj pred 10. leti in v dobrem stanju, hiša je krita s cementom opeko, zraven hiše je po obšire, nasajen vrt. Za kupnino se čaka proti 5% obrestovanju. — Natančnejša pojasnila in pogoji se izvedo pri Ivanu Žagarju v Mokronogu, Dolenjsko. 2

Št. 19.968.

Razglas.

1705

Občinski svet deželnega stolnega mesta Ljubljane sklenil je v svoji seji dne 7. t. m., da se ima
opustiti ob severni strani sedanje domobranske vojašnice projektovana ulica.

To se v smislu določil § 3. stavb. reda za deželno stolno mesto Ljubljano z dne 25. maja 1896, dež. zak. št. 28 daje na znanje z dostavkom, da je vsakemu udeležencu dano na prosto voljo, v dobi od 16. dne t. m. do 28. dne julija t. l. vložiti proti temu sklepnu ugovor v pisarni mestnega stavbnega urada, kjer se zamore ob navadnih uradnih urah tudi upogledati v mestni uravnalni in razširjevalni načrt.

Mestni magistrat v Ljubljani

dne 13. junija 1904.

Panama- in Manila-klobuki za gospode

od gld. 280 naprej

so pristni naprodaj pri

C. J. Hamann-u

trgovina s perilom in z modnim blagom

Mestni trg št. 8.

1436-9

Razpis

za zgradbo kanala za trg Tržič, ki je nameravan pod ljubljansko državno cesto in je na 10.000 kron proračunjen, se bodo oddala dela in dobave potom javne dražbe.

Pismene, vsa dela zapopadajoče ponudbe z napovedbo popusta ali pa dokačila v odstotkih na enotne cene proračuna, naj se predlože

do dne 2. julija t. l. do 12. ure opoldne

podpisemu občinskemu uradu.

Ponudbe, ki morajo biti kolekovane s kolekom za eno krono, je doposlati zapečatene z napisom: "Ponudbe za prezentje gradbe kanala za trg Tržič pod ljubljansko državno cesto". — Ponudbi za prezentje gradbe mora biti dodana izrecna izjava, da pripozna ponudnik stavbne pogoje po vsej vsebinu in da se jim brez pogojno ukloni.

Razen tega je dodati kot vadij še 5% stavbnih stroškov v gotovini, ali pa v pupilarne varilne papirjih po kurzni ceni.

Občinski odbor si izrecno pridrži pravico izbrati ponudnika ne glede na višino ponudbe ali cene, oziroma če se mu vidi potrebno, razpisati novo ponudbeno razpravo.

Načrti, proračuni in stavbni pogoji so na ogled pri občinskem uradu.

Občinski urad v Tržiču

dne 13. junija 1904.

Kaj je in kaj obsega

ravnokar v c. kr. dvorni in državni tiskarni dovršeno delo, ki sta ga pospeševali vis. c. kr. ministrstvo notranjih zadev in za trgovino:

Austrijski centralni kataster

Ta doslej prva izdana, na podlagi avtent. uradnih podatkov sestavljena edina popolna

Adresna knjiga za vse

Austrijsko

obsega v 10. oz. 11. zvezkih, ki se lahko posamič kupijo:

Vse protokolirane in neprotokolirane trgovske, industrijske in obrtne obrate in natančno oznamenilo njih protokoliranja.

Vse naslove abecedno urejene po deželah, krajih in obrtih.

Abecedno urejeni nazvani stroki za vse zvezke.

Popolni LEKSIKON KRAJEV in POŠT.

V vsakem zvezku v c. kr. vojaško-geografskem zavodu napoljni zemljovid dotične dežele.

Natančno oznamenilo vsake mestne, tržke ali krajevne občine, oziroma kraja.

Pri vsaki občini se tudi natančno razvidi:

okrajno glavarstvo in okrajno sodišče, obseg, število prebivalstva, občevalni jezik, cerkvena oblastva, šole, poštne, telefonske postaje.

Cena zvezkom:

Zv. I. DUNAJ	K 13-	Zv. VI. PRIM. I. DALM. . . K 6.60
Zv. II. SP. AVSTRIJSKO	14.60	Zv. VII. TIR. I. PREDARL. . . 12.-
Zv. III. G. AVST. I. SLCB.	11.80	Zv. VIII. CESKO (dva dela) . . . 32.-
Zv. IV. STAJERSKO	10.-	Zv. IX. MOR. I. SLEZIJA . . . 25.-
Zv. V. KOR. I. KRAJSKO	8.-	Zv. X. GAL. I. BUKOV. . . . 27.-

Naroča se v

Od tisočev zdravnikov tu-in
inozemstva priporučena
najboljša hrana za
zdrave in na želenu bolne
Otroke
Dobi se v lekarnah in drogerijah.

Kufeke

Otroška moka

Izredno se obnese pri bijovanju, čreves-
nem kataru, driski, močenju. postopek ltd.
Otroci
uspevajo izvrstno ob njej in ne trpi na
neprejavljivosti
Tovarna dijet. hrane,
BERGEDORF-HAMBURG R.Kufeke DUNAJ

Oljnate barve in glazurne barve iz emajla
za prevlako lesa, kovin, kamena, zidu itd.
priporoča 1353-2

Henrik Wibbe, izdelovatelj barv in lakov
v Ljubljani, Sv. Petra cesta štev. 2.

Novosti pušk!

Vse svoje častite odjemalce, lovce in lovsko
prijatelje vladno vabim na ogledovanje novih avto-
matskih pušk na šibre, ki se nabijajo samotorno.

Fran Kaiser.

1687-1

Novosti pušk!

Tovarna za kruh in pecivo
KANTZ v Ljubljani priporoča
pravi rženi kruh, mešan in črn.

Sočnost in dobri okus pridobivata temu izdelku priznanje vsega občinstva.

Na mednarodni razstavi za živila v Bordeauxu je
dosegel z drugimi izdelki te tovarne najvišjo odliko (ča-
stni križ in zlato svinčeno z diplomo).

Prodaja se v hlebih in štrucah po 40 in 20 vin.

Naročila z dežele se najčeščje izvršujejo.

Velika zaloga najfinješega nasladnega peciva,
biškotov in suhorja.

Vsek dan poslednja sveža peka ob 1/2 6. zvečer.

Dvanajst podružnic in prodajalnic.

Higienički transportni vozovi za kruh in pecivo.

1689-1

Ne prezrite!

Kdor želi biti postrežen z dobrim, pristnim blagom po
solidnih cenah, naj se obrne na že dolgo obstoječo, vsakomur
znano tvrdko 4.9-24

Franc Čuden

urar in trgovec z zlatnino in srebrnino, delničar družbe
Prvih tovarn za ure 'Union' v Ženevi in Bielu v Švici,
zalagatelj c. kr. dolenske železnice, trgovina z voznimi
kolesi in šivalnimi stroji

Ljubljana, Prešernove ulice

nasproti francišanskega samostana.

Filialka: Glavni trg, nasproti rotovža.

Posebno se priporočajo pristne, osebno v Švici nakup-
ljene **žepne ure** in vsakovrstne **stenske (pendel) ure**
z donečnim bitjem v krasno izrezljanih omaričah.

Največja zaloga **brijantov**, na katere se sl. občinstvo
posebno opozarja, zlasti glede izbere, ker so v zalogi od gl. 25
do črez tisoč gld., vdelani v različnih oblikah (faconah), torej
lahko vsakdo izbere kaj primerenega.

„Cene niso pretirane“.

Nadalje se priporoča bogata zaloga pravega ali china-
srebra vsakovrstna namizna oprava (Besteek), garniture v
krasnih skrinjicah in druge, iz china-srebra najmodernejše
izdelane vsakovrstne stvari.

Jako primerna in porabljiva splošna darila.

Ceniki zastonj in poštnine prosto.

Velika zaloga šivalnih strojev in koles, tudi motorna kolesa

Najnovo prirejena
hiša za letoviščarje

s štirimi sobami in kuhinjo z vso opravo
blizu Lesec na Gorenjskem se da za
poletno sezono v najem.
Kje? pove upravnštvo „Slov.
Naroda“. 1680-2

Pijte Klauerjev „Triglav“
najzdarejši vseh likerjev.

IVAN TERDAN

slikar in pleskar 1601-3

Ljubljana, Vegove ulice št. 8
se priporoča slavnemu občinstvu
v mestu in na deželi za izvršitev
vseh v svojo stroko spadajočih
del po najnižjih cenah.

Dion Zupančič 2-68

Čez plan.

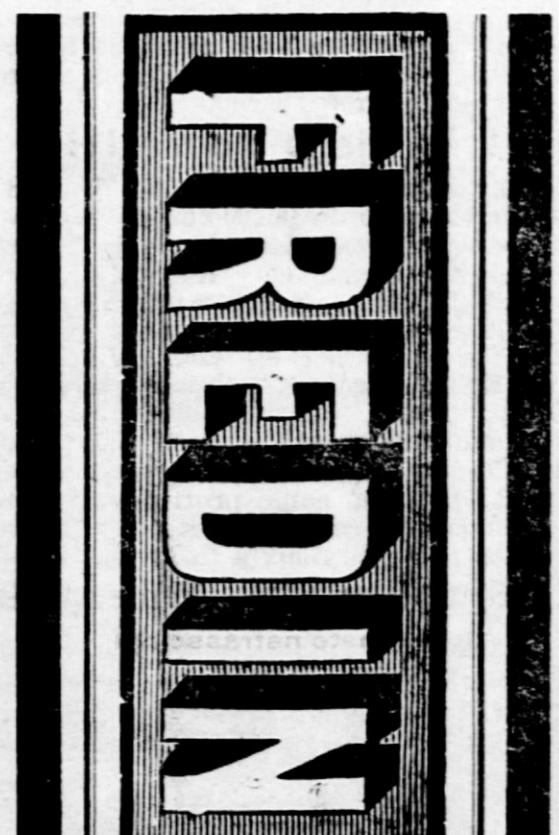
To najnovejšo knjigo Zupančičevih
poziv je pozdravila kritika zelo ra-
dotno in jo ocenila izredno laskavo.
„Zlato knjigo“ moderne slovenske liri-
rike jo naziva kritik Sever v „Slov.
Narodu“, pa tudi „Slovenec“ ter „Dom
in Svet“ sta priznala Zupančiča brez
vsega pridržka za največji lirični
talent med sodobnimi slovenskimi
pesniki. Ta soglasna ugodna sodba
sicer tako nasprotujejoči si listov pač
neoporečno dokazuje, da se je poro-
dilo na polju naše lirike nekaj res
nenavadnega, nekaj takega, kar sili
tudi nasprotnika, da to prizna hoté,
nehoté.

Dobiva se v založništvu

Lav. Schwentner-ja
v Ljubljani

broš. po 2 K, s pošto po 2 K 10 h; v panteon-
izdaji po 5 K, s pošto po 3 K 10 h.

Zahlevajte samo
SELLE & KARY-jev

Najboljše
čistilno sredstvo
za vsako boljše obuvalo.

Rumeno in črno.
Posebno priporočljivo za čevlje iz
boxeo-, oscaria-, chevre-
aux- in ta oveta usnja.

Dunaj XII./1. 330-20

Nestrupene barve za pleskanje.

Varstvo proti zastrupljenju s svincem.

„Lithopone“

je edino nadomestilo za strupene, škodljive svinčene barve; delavce varuje ne-
srečnih svinčenih bolezni, delodajalcu pa ohranja veselle in zdrave delavce. Pleska-
se z njim lepo in stanovitno, kakor z vsako svinčeno barvo. „Lithopone“ je ce-
neji kakor vse druge barve za pleskanje in je naprodaj v vsaki poljubni barvi.

Specialiteti: **sivo (Brückengrau)** | **rdeče (Maschinengrau)** | smrtno kar
za pleskanje.

Barve za železniško industrijo.

V. znakma Dobiva se v vseh trgovinah z barvami v monarhiji. V. znakma

Zahlevajte izključno le sodce z vpisano varstveno

znamko in pečatom firme.

Lithopone- in kem. tov.: Kasern pri Salzburgu.

Pisarna: Dunaj, I., Wallnerstrasse št. 11.

Za neko večjo tovarno se išče spreten

KORESPONDENT.

Zahteve: kristjan, 23 — 26 let, star, samec, popolno znanje
slovenskega, nemškega in eventualno hrvatskega je-
zika v besedi in pismu, dovršene splošne in trgovinske ved-
nosti, lična pisava, nagon, veselje in zmožnost za samostojno
delo.

Podrobno obrazložene ponudbe s fotografijo in prepisi iz-
pričeval pod „H. 3007“ na naslov Haasenstein & Vogler,
Dunaj I.

Naše nizke cene vzbujajo pozornost!

Trpežni
moški
čevlji
iz usnja
z obšivkom par
gld. 2-80.

Trpežni
ženski
čevlji
za vsakdanjo
rabo par
gld. 2-50.

Elegantni,
barvani
moški
čevlji
za zavezovati, par
gld. 4-.

Priročni
ženski
čevlji
za na ulico
par
gld. 1-30.

Elegantni
ženski
salonski
čevlji
par
gld. 1-50.

Izvrstni
ženski
čevlji
z gumbi par
gld. 3-.

Močni, gladki
moški
čižmi
(štifteti) par
gld. 2-80.

Barvani
moški in ženski
usnjati sandali
par
gld. 2'-50—3'-.

Močni, gladki
moški
čižmi
(štifteti) par
gld. 2-.

Ženski
čevlji
z navskržnimi
zaponami, črni
in barvani, par
gld. 2-.

Najfinejši krem (mazilo) za rujava in črna obutala.
Popravila se najbolje in najceneje izvršujejo.

Alfred Fränkel
kom. družba prej:

Mödlinská tovarna za čevlje
v Ljubljani

Špitalske ulice štev. 9.
Zastopnik: A. Preatoni.

736 - 15